

Политика, 13.11.2017.

зкован ледом.

Љ. Л. Указујући да су све технолошке иновације у

лификованим научним пројектима конкурише

без технике је немогућа.” Димитрије Буквић

ПРЕДСТАВЉАМО: ИНСТИТУТ ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК САНУ

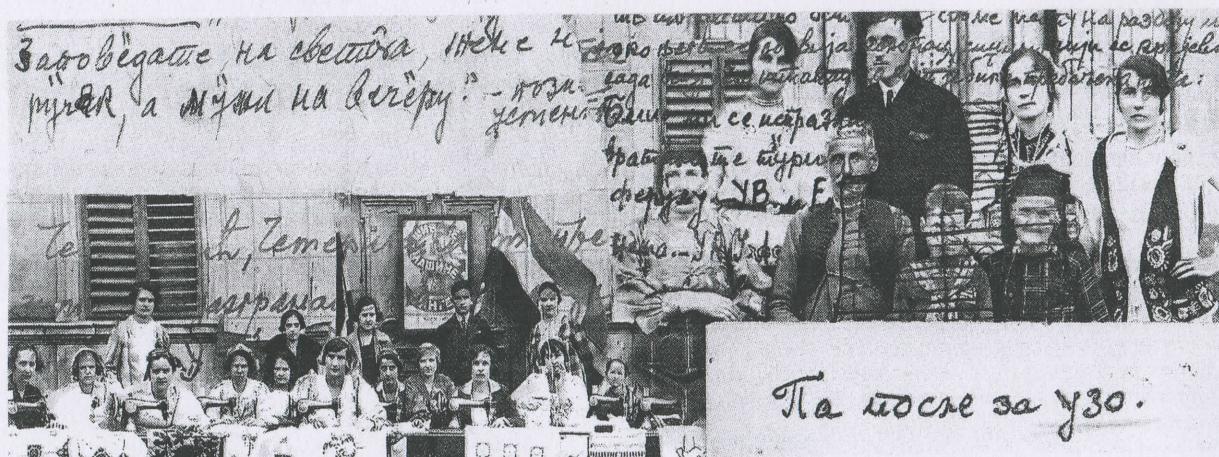
Идентитет и историја народа чува се у језику

Настало пре тачно седамдесет година на темељима Лексикографског одсека, који је 1893. установила Српска краљевска академија, Институт је био и остао централна научна установа за проучавање нашег језика, његове прошлости и садашњости

У проучавање и неговање основног оруђа културе једног народа, генерације сарадника Института за српски језик уградиле су седамдесет година рада. Поводом значајног јубилеја, у САНУ ће прекосутра бити одржана свечана академија.

Институт је формиран при Српској академији наука 1947., на темељима Лексикографског одсека, који је 1893. установила Српска краљевска академија. Дефинисан је као централна научна установа за проучавање нашег језика, његове прошлости и садашњости. Колико је велико и богато то поље истраживања, ефектно је описан доскорашњи директор Института др Срето Танасић: „Све што смо створили и све што нам се дододило, чува се у језику, зато је језик најпоузданiji чувар историје и идентитета.“

Задатак Института је и рад на ве-

Уводна страница сајта препис.org, на коме је у дигиталном облику изложен део рукописне баштине

ликом Речнику српскохрватског књижевног и народног језика, започет у Лексикографском одсеку. Од 1959. до 2015. објављено је 19 томова Речника. О каквом је монументалном подухвату реч, илуструје чињеница да је планирано најмање тридесет томова и обухват око 500.000 појмова.

Институт паралелно реализује још четири пројекта, који се тичу описа и стандардизације савременог српског језика, израде Речника црквенословенског језика српске редакције и Етимолошког речника, као и истраживања дијалеката на целокупном српском језичком простору.

При Институту је и седиште Одбора за стандардизацију српског језика, који ће у децембру обележити јубилеј – 20 година постојања.

„Институт има 65 сарадника, од којих 41 има звање доктора наука. Колеге редовно учествују на конгресима и стручним склоповима слависта у земљи и иностранству, али и у реализацији капиталних међународних пројекта. Институт комуницира са сродним институцијама у Польској, Чешкој, Македонији, Словенији Румунији и Мађарској имамо уговоре о сарадњи“, истиче др Јасна Влајић Поповић, директор Института за српски језик САНУ.

„Српски дијалектолошки зборник“, први пут је изашао 1905. и сматра се једним од наших најстаријих часописа. „Јужнословенски филолог“ се појавио 1913., а аутори прилога у почет-

ку су готово одреда били инострани лингвисти, с којима је Белић, као руски и немачки ћак, успоставио пријатељства још током школовања. Часопис „Наш језик“, посвећен култури говора и језичким поукама, почeo је да излази 1932, а од 2000. године Институт издаје и часопис „Лингвистичке актуелности“. Осим побројане стручне периодике, постоји богата продукција монографских студија и тематских зборника.

„Поносни смо и на искорак у дигитализацију, на наше платформе препис.org и расковник.org“, каже директор института др Јасна Влајић Поповић. Део књижког и рукописног наслеђа је „преведен“ у дигиталне форме и обогаћен алатима за претраживање садржаја. Тако су сада сва три издања Вуковог речника доступна корисницима глобалне мреже, као и Дијалекатски речник Глигорија Глише Елезовића и Речник говора јужне Србије Момчила Златановића.

„Постоје европска мерила која прецизно прописују шта један језик треба да има да би био ваљано описан. Пред нама је још много послана да бисмо досегли те стандарде, а за остварење таквог циља неопходна је финансијска и свака друга подршка државе“, закључује др Јасна Влајић Поповић.

Дарко Пејовић